

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

ТРЕНІНГОВІ ТЕХНОЛОГІЇ У НАВЧАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ

1. Загальна інформація про курс

Назва, мова викладання	Тренінгові технології у навчанні іноземних мов Мова викладання – українська, німецька, англійська
НПП, які забезпечують викладання	Добринчук Ольга Олександрівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри німецької мови, доцент
Профайл НПП	https://deutsch.kpnu.edu.ua/about-kaf/dobrynychuk-o-o/
E-mail:	dobrynychuk@kpnu.edu.ua
Сторінка курсу в MOODLE	
Консультації	Згідно графіку консультацій, що розміщений на сайті кафедри німецької мови: http://deutsch.kpnu.edu.ua/hr-kons-vykl/

2. Анотація до курсу

Навчальна дисципліна «Тренінгові технології у навчанні іноземних мов» належить до дисциплін вільного вибору студента / освітній компонент за вибором здобувачів вищої освіти. Технологія комунікативного тренінгу спрямована на розвиток умінь здобувачів освіти безпосереднього й опосередкованого спілкування іноземною мовами. Дисципліна спрямована на опанування здобувачами вищої освіти основних теоретичних підходів та оволодіння навичками організації та проведення іншомовного комунікативного тренінгу (німецькою або англійською мовами (на вибір) з урахуванням вікової категорії. Особлива увага зосереджена на методах, вправах і техніках проведення іншомовного комунікативного тренінгу в старших класах ЗЗСО.

Основними організаційними формами навчання є лекційні та практичні заняття.

Мова викладання: *українська, німецька, англійська, польська*

3. Мета і завдання курсу

Метою вивчення курсу є засвоєння здобувачами ВО основних теоретичних підходів та навичок використання методів, форм та технологій тренінгової роботи в цілях застосування іншомовних комунікативних тренінгових технологій в старших класах ЗЗСО.

Завдання навчальної дисципліни: сформувати у здобувачів ВО компетентності:

Загальні компетентності:

- Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи в команді.
- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, застосовувати їх у практичних ситуаціях.
- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- Здатність до професійної рефлексії.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

- Здатність формувати іншомовні комунікативні уміння та навички здобувачів освіти, розвивати в них критичне мислення.
- Здатність до спільної діяльності та групової мотивації, фасилітації процесів прийняття групових рішень.

- Вміння враховувати потреби та прагнення старшокласників.
- Здатність використовувати цифрові технології та мультимедійні засоби в освітній і професійній діяльності в умовах сучасного інформаційнокомунікаційного освітнього простору.
- Здатність проєктувати процес навчання, добирати необхідні форми і засоби його реалізації, з урахуванням індивідуальних особливостей учнів.

4. Результати навчання

За результатами вивчення навчальної дисципліни здобувач ВО:

- Працювати в команді, ініціювати командоутворення та координувати командну роботу.
- Демонструвати ініціативу, самостійність, оригінальність, генерувати нові ідеї для розв'язання завдань професійної діяльності.
- Розробляти, апробувати та втілювати завдання для іншомовного комунікативного тренінгу та тренінги, зокрема з використанням мультимедійних засобів.

1. Формат курсу

Стандартний курс (денна форма навчання) з використанням дистанційних форм навчання (за необхідності) та навчальної платформи MOODLE (модульного об'єктно-орієнтованого динамічного навчального середовища).

2. Обсяг і ознаки курсу

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
	Спеціальність
	<i>для усіх ОПП та спеціальностей факультету іноземної філології</i>
Кількість кредитів ЄКТС	3/4
Загальний обсяг годин	90/120
Кількість годин навчальних занять	
Лекційні заняття	8/8
Практичні заняття	16/24
Самостійна робота	66/88
Форма підсумкового контролю	залік

7. Пререквізити і кореквізити курсу

Навчальна дисципліна має міждисциплінарний характер, ґрунтується та взаємопов'язана зі знаннями та вміннями, якими здобувач ВО оволодів/оволодіває під час вивчення навчальних дисциплін *Практика усного та писемного мовлення німецької мови, Практика усного та писемного мовлення англійської мови, Методика навчання німецької мови, Методика навчання англійської мови, Психологія, Педагогіка.*

8. Технічне забезпечення

Вивчення навчальної дисципліни потребує використання такого технічного обладнання: комп'ютер/ноутбук, проєктор, мережа Інтернет, Інтернет-сторінка навчальної дисципліни на платформі MOODLE; відеозв'язок на платформі ZOOM (за умови дистанційного/змішаного навчання).

9. Політика курсу

Політика курсу ґрунтується на «Положенні про організацію освітнього процесу в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (нова редакція) <https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTCaLrBcQA86/view>

Відвідування занять. Здобувачі ВО повинні відвідувати навчальні заняття та виконувати усі види робіт, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни та згідно розкладу занять. Здобувачі ВО відпрацьовують пропущені заняття на консультаціях в усній / письмовій формі, а також на платформі MOODLE.

Академічна доброчесність. Політика та принципи академічної доброчесності визначені у «Кодексі академічної доброчесності Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (нова редакція) <https://drive.google.com/file/d/1LIOReajanExMEnG2DvgdaFNACYWU00UL/view>

Очікується, що роботи здобувачів ВО будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Виявлення ознак академічної недобросовісності є підставою для незарахування виконання завдань, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Здобувачі ВО заохочуються до здобуття неформальної та / або інформальної освіти, визнання результатів якої регламентується «Порядком визнання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти» <https://drive.google.com/file/d/19GCSM3y-K496gs8ROJp0mO9FjUJumB4T/view>.

Креативна ініціатива здобувача ВО підтримується.

10. Схема курсу

Кількість академічних годин денна			Тема, план	Форма занять	Матеріали	Література, Інтернет-ресурси	Завдання, години	Термін вико-нання
Л	ПЗ	СР						
2		2	1. Тренінгові технології. Система принципів реалізації іншомовного комунікативного тренінгу та особливості його використання на уроках іноземної мови	лекційні заняття та практичні заняття	презентації, відео- та аудіозаписи, завдання для іншомовного комунікативного тренінгу, бланки для самоаналізу	Літературу до кожної теми див. у робочій програмі навчальної дисципліни та планах практичних занять.	Виконання тренувальних вправ до теми. Розробка, підготовка вправ для різних етапів іншомовного комунікативного тренінгу, Розробка плану іншомовного комунікативного тренінгу та проведення іншомовного комунікативного тренінгу із використанням мультимедійних засобів, заповнення бланків спостереження та самоаналізу.	Впродовж курсу
2		2	2. Етапи іншомовного комунікативного тренінгу. Технології, методи та форми навчання у рамках реалізації технології іншомовного комунікативного тренінгу					
2	2	10	3. Види вправ для реалізації технології іншомовного комунікативного тренінгу					
2	2	4	4. Методичні характеристики тренінгового заняття. Методи оцінки ефективності проведення тренінгового заняття.					
	20	70	5. Практична реалізація технології іншомовного комунікативного тренінгу					

11. Система контролю та оцінювання

Поточний контроль успішності здобувачів здійснюється упродовж семестру у формі фронтального та індивідуального опитування, виконання практичних завдань, підготовки презентацій, доповідей тощо.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять та оцінюється за 12-бальною шкалою. Бали за змістовий модуль перераховуються за формулою (Середня оцінка навчальної діяльності $\times 0,05 + 0,4 \times$ ваговий бал змістового модуля).

Оцінювання на кожному занятті відбувається за 12-бальною шкалою, що відображається відповідно у журналі академічної групи.

**Критерії оцінювання знань, умінь, навичок студентів
на навчальних заняттях**

Рівні навчальних досягнень	Оцінка в балах (за 12-бальною шкалою)	Критерії оцінювання
Початковий (понятійний)	1	Здобувач ВО володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді „так” чи „ні”.
	2	Здобувач ВО не достатньо усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні „так” чи „ні”; може самостійно знайти в підручнику відповідь.
	3	Здобувач ВО намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі закономірності; робить спроби виконання вправ і завдань репродуктивного характеру; за допомогою викладача виконує прості вправи / завдання за готовим алгоритмом.
Середній (репродуктивний)	4	Здобувач ВО володіє початковими знаннями, здатний виконати вправи і завдання за зразком; орієнтується в термінах, поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі.
	5	Здобувач ВО розуміє суть навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником, самостійно опрацювати частину навчального матеріалу; виконує прості вправи і завдання за алгоритмом, але окремі висновки є нелогічними та непослідовними.
	6	Здобувач ВО розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево проводити аналіз навчальної ситуації, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час виконання вправ і завдань за алгоритмом, послуговуватися додатковими джерелами.
Достатній (алгоритмічно-дієвий)	7	Здобувач ВО правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими поняттями, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати термінологію; складати таблиці, схеми.
	8	Знання здобувача ВО досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати реферат і обґрунтувати його положення.
	9	Здобувач ВО вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить методичні поняття, категорії; формулює правила; може самостійно опрацювати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички.
Високий	10	Здобувач ВО володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати особливості організації навчання німецької мови у ЗЗСО; робить

(творчо-професійний)		аргументовані висновки; практично оцінює сучасні здобутки методичної науки; самостійно визначає мету власної діяльності; виконує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні мовні явища, процеси.
	11	Здобувач ВО володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї пізнавальної діяльності; оцінювати різноманітні мовні явища, процеси.
	12	Здобувач ВО має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності в навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні ситуації та завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; вміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й схильності; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах.

Самостійна робота

Самостійна робота передбачає підготовку до практичних занять та розробку системи вправ для іншомовного комунікативного тренінгу, заповнення бланків спостережень та самоаналізу, розробку плану заняття та його проведення.

Основним завданням самостійної роботи, яке оцінюється в **40 балів** є підготовка та проведення іншомовного комунікативного тренінгу.

Оцінювання відбувається за такими критеріями:

I. Підготовка та оформлення іншомовного комунікативного тренінгу (20 балів):

- підбір змістових матеріалів (5 балів):

- змістові матеріали підібрані відповідно до тематики тренінгу, різноманітні та логічні, враховано інтереси групи, її вікову категорію, включено завдання з використанням мультимедійних засобів – *4-5 бали*.
- змістові матеріали підібрані відповідно до тематики тренінгу, проте не різноманітні, частково враховано інтереси групи, її вікову категорію, включено завдання з використанням мультимедійних засобів проте вони є примітивними та недоречними – *3-2 бали*.
- змістові матеріали не відповідають тематиці тренінгу, одноманітні, не враховано інтереси групи та її вікову категорію, не включено завдання з використанням мультимедійних засобів – *1-0 балів*.

- ресурсне забезпечення тренінгу (3 бали):

- запропоноване доцільне та достатнє ресурсне забезпечення тренінгу - *3 бали*.
- запропоноване доцільне проте недостатнє ресурсне забезпечення тренінгу - *2 бал*.
- запропоноване недоцільне ресурсне забезпечення тренінгу - *1 балів*.
- не запропоноване ресурсне забезпечення тренінгу – *0 балів*.

- просторова організація приміщення для тренінгу (2 бали):

- запропоновано просторову організацію приміщення для тренінгу відповідно до мети та завдань тренінгу – *2 бали*.
- запропоновано просторову організацію приміщення для тренінгу, яка не враховує/частково враховує мету та завдання тренінгу - *1 бал*.
- не запропоновано просторову організацію приміщення для тренінгу - *0 балів*.

- підготовка плану іншомовного комунікативного тренінгу (10 балів)

- план тренінгу включає усі етапи, структурно та логічно побудований, пропонує додаткові завдання, включає різноманітні змістові матеріали, правильно прорахований час для виконання завдань тренінгу – *9-10 балів*;
- план тренінгу включає усі етапи, структурно та логічно побудований, пропонує недостатню кількість додаткових завдань, змістові матеріали є різноманітними, час для виконання завдань тренінгу не прораховано – *8-7 балів*;

- план тренінгу включає усі етапи, проте не структурований, не пропонує додаткових завдань, змістові матеріали не є різноманітними, час для виконання завдань тренінгу не прораховано – *6-5 балів*;
- у плані тренінгу відсутні деякі етапи та завдання до них, він є структурно нелогічним, не пропонує додаткових завдань, змістові матеріали одноманітні, час для виконання завдань тренінгу не прораховано – *4-3 балів*;
- у плані тренінгу відсутні основні етапи та завдання до них, він є структурно нелогічним, не пропонує додаткових завдань, використано недостатню кількість змістових матеріалів, які при цьому є одноманітними, час для виконання завдань тренінгу не прораховано – *2-1 балів*;
- план тренінгу відсутній – *0 балів*.

II. Проведення іншомовного комунікативного тренінгу та самоаналіз (20 балів):

- проведення іншомовного комунікативного тренінгу (15 балів)

- Іншомовний комунікативний тренінг проведено на високому рівні, вчасно та відповідно до вимог – *15-13 балів*.
- Іншомовний комунікативний тренінг проведено на достатньому рівні, вчасно та відповідно до вимог – *12-10 балів*.
- Іншомовний комунікативний тренінг проведено на низькому рівні, вчасно та відповідно до вимог – *9-7 балів*.
- Іншомовний комунікативний тренінг проведено на низькому рівні, вчасно, із грубими порушеннями вимог – *6-4 балів*.
- Іншомовний комунікативний тренінг проведено на низькому рівні, невчасно із грубими порушеннями вимог – *3-1 балів*.
- Іншомовний комунікативний тренінг не проведено – *0 балів*.

- самоаналіз (5 балів):

самоаналіз проведено ґрунтовно, з описом переваг/недоліків та пропозицій щодо удосконалення тренінгу – *4-5 бали*.

самоаналіз проведено поверхнево, з описом переваг/недоліків, проте без пропозицій щодо удосконалення тренінгу – *3-2 бали*.

самоаналіз проведено поверхнево, без опису переваг/недоліків та без пропозицій щодо удосконалення тренінгу – *1-0 балів*.

Критерії оцінювання самостійної роботи

- 40-36 балів – високий рівень;
- 35-30 балів – достатній рівень;
- 29-24 бали – середній рівень;
- 23 бали і менше – початковий рівень.

Формами поточного контролю є: опитування, активна участь у тренінгах, розробка вправ та їх реалізація, заповнення бланків спостереження, аналіз тренінгів тощо.

Форма підсумкового контролю: залік.

Критерії оцінювання результатів навчання

Поточний і модульний контроль (100 балів)		Сума
Змістовий модуль 1		100
Поточний контроль	Самостійна робота	
60 балів	40 бали	

Таблиця відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

Рейтингова оцінка з навчальної дисципліни	Оцінка за шкалою ECTS	Національна залікова оцінка
90-100 і більше	A (відмінно)	зараховано
82-89	B (дуже добре)	
75-81	C (добре)	
67-74	D (задовільно)	
60-66	E (достатньо)	
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	не зараховано
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)	

12. Рекомендована література

Основна література:

- Добринчук О.О. Іншомовний комунікативний тренінг: теорія та практика (на прикладі німецької мови) : навчально-методичний посібник [Електронний ресурс]. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2025. 102 с. <http://elar.kpnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/9244>
- Тренінгові технології навчання студентів у ВНЗ. / Л. І. Мороз, С. І. Яковенко та ін. К., 2004. 202 с.
- Фулей Т., Буруковська Н., Будниченко Т., Савченкос Г. Методичні рекомендації для тренерів щодо розроблення та проведення тренінгів. К. : 2016. 90 с. URL : <https://cutt.ly/OL4SyPO>

Допоміжна література:

- Андрієнков І. Л. Використання елементів тренінгових технологій на уроках іноземної (англійської) мови. URL: <https://genezum.org/library/vykorystannya-elementiv-treningovyh-tehnologiy-na-urokah-inozemnoi-angliyskoi-movy>
- Добринчук О.О., Калинюк Т.В. Міжкультурна комунікація на уроках німецької мови засобами автентичних карикатур: зарубіжні методики. *Порівняльна професійна педагогіка*. 2023. № 1, т. 13. С. 37-43. DOI: [10.31891/2308-4081/2023-13\(1\)-5](https://doi.org/10.31891/2308-4081/2023-13(1)-5)
- Добринчук О.О. Kurze Formen als ein Instrument zur Förderung der Schreibkompetenz im Deutschunterricht. *Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка* : зб. за підсумками звіт. наук. конф. викладачів, докторантів і аспірантів : у 3-х томах. 2022. Вип. 22. Т. 3. С.144-146.
- Дрючило О.А., Кордонська А.В. Тренінгові технології навчання як засіб розвитку професійних компетенцій майбутніх фахівців. URL : <https://cutt.ly/wM8nW3A>
- Калинюк Т.В., Добринчук О.О. Формування соціокультурної компетентності на уроці іноземної мови у контексті цифровізації освіти. *Наукові записки. Сер. Психолого-педагогічні науки*. 2023. № 2. С. 63-71. DOI: <https://doi.org/10.31654/2663-4902-2023-PP-2-63-72>
- Мисик О.А. Тренінг як засіб формування іншомовної комунікативної компетенції. *Сучасні тенденції іншомовної професійної підготовки майбутніх фахівців немовних спеціальностей в полікультурному просторі* : зб. матеріалів до. учасн. VI Міжнар. наук.-практ. конф., 5 черв. 2020. Київ, 2020. С. 286-291.
- Подпльота С. Тьюторський супровід як важливий компонент процесу навчання та виховання в умовах розвитку інформаційно-комунікаційних технологій. *Ukrainian Journal of Educational Studies and Information Technology*. Vol. 5. No. 3. September 2017. pp. 84-91. URL : [file:///C:/Users/Admin/Downloads/51-Article%20Text-83-2-10-20181121%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/Admin/Downloads/51-Article%20Text-83-2-10-20181121%20(1).pdf)
- Ярова О.Б. Використання тренінг-технологій у формуванні педагогічної креативності майбутніх учителів іноземних мов. URL : <http://xn--e1aaifpcds8ay4h.com.ua/pages/view/425>

13. Інтернет-ресурси

1. Зміст і структура тренінгу. URL : <http://lft.multycourse.com.ua/ua/page/19/68>
2. Ігри та вправи для тренінгів (зі скарбнички неформала). URL: <https://www.gurt.org.ua/articles/43009/>
3. Комунікативний тренінг для підлітків. URL: <https://szenki.in.ua/index.php/vse-dlia-vchytelia/treninhy/455-komunikatyvnyi-treninh-dlia-pidlitkiv>
4. Методи тренінгової роботи. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-metodi-treningovo-roboti-175757.html>
5. Організація і ресурсне забезпечення тренінгу. URL : <http://lft.multycourse.com.ua/ua/page/19/69%20%20>
6. Тренінг із формування комунікативних умінь і навичок: заняття із вправами та техніками URL: <https://osnova.com.ua/trening-iz-formuvannya-komunikativnih-umin-i-navichok-zanyattya-iz-vprava-mi-ta-tehnikami/>
7. Тренінг комунікативності. URL: https://pidru4niki.com/90445/sotsiologiya/trening_komunikativnosti
8. Тренінг: форми та методи. URL: https://studopedia.com.ua/1_19119_trening-formi-ta-metodi.html

https://naurok.com.ua/upgrade	Сайт «На Урок» для можливості реалізації форм неформальної/інформальної освіти та підвищення кваліфікації
https://vseosvita.ua/webinar	Сайт Всеосвіта для можливості реалізації форм неформальної/інформальної освіти та підвищення кваліфікації
https://hub.atoms.com.ua/category/	Сайт Atomshub для можливості реалізації форм неформальної/інформальної освіти та підвищення кваліфікації
https://prometheus.org.ua	Український громадський проєкт масових відкритих онлайн-курсів Prometheus